

मुक्तस्वाध्यायपीठम्

(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

56-57, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-110 058

आचार्यः (द्वितीयवर्षम्) - प्रथमपत्रम् (व्याकरणम्) प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम् कृतवतः

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् कृतवतः

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम् दिनाङ्कः

दिनाङ्कः

आचार्य (द्वितीयवर्षम्) - प्रथमपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - लघुशब्देन्दुशेखरः(अजन्तपुल्लिङ्गादारभ्य अव्ययान्तो भागः) - 100 अङ्काः ।

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

अङ्काः 20 x 2 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contain twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. लशक्वतद्धिते सूत्रे कः समासः ?
2. विभक्तिश्च सूत्रे चकारग्रहणम् किमर्थम् ?
3. तन्त्रम् कतिविधम् ?
4. अर्थवत्त्वम् कीदृशम् प्रोक्तम् नागेशेन ?
5. वाक्यस्य प्रातिपदिकसंज्ञायाम् सत्याम् को दोषः ?
6. स्वौजस्मौट्सूत्रे कः द्वन्द्वः ?
7. बहुषु बहुवचनम् सूत्रे बहुशब्दस्य अर्थः कः ?
8. सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ सूत्रे कुतः एव पदस्यानुवृत्तिः भवति ।
9. सर्वादीनि इत्यत्र कीदृशो बहुव्रीहिः ?
10. तस्माच्छसो नः पुंसि सूत्रे तस्मात् ग्रहणं किमर्थम् ?
11. किं नाम प्रकृतित्वम् ?
12. अङ्गसंज्ञाविधायकसूत्रे तदादिशब्दस्य अर्थं लिखत ।
13. सन्निपातलक्षणो.....इति परिभाषार्थम् लिखन्तु ।
14. सर्वनामानि इत्यत्र कथं णत्वाभावः ।
15. निर्जरसिन इति रूपम् कस्य मते भवति ?
16. यच्चि भम् सूत्रस्य यच्चि इत्यत्र कथम् न टच् प्रत्ययः ?
17. न बहुव्रीहौ सूत्रार्थं लिखत ।
18. बहुश्रेयसी इत्यत्र उपसर्जनह्रस्वः कथं न ?
19. कति इत्यत्र केन सूत्रेण इति प्रत्ययः ?
20. न लुमताङ्गस्य सूत्रे लुमता शब्दस्य अर्थः कः ?
21. ग्रामणी शब्दे केन णत्वम् क्रियते ?

22. रमा शब्दात् कथम् स्वादयः उत्पद्यन्ते ?
23. एकाजुत्तरपदे णः इति सूत्रस्य एकाजुत्तरपदे इत्यत्र कः समासः ?
24. लघुशब्देन्दुशेखर कस्य ग्रन्थस्य टीका ?
25. आङि चापः सूत्रे चकारेण किमनुवर्तते ?

खण्डः - ख

अङ्काः 5 x 8 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. समासस्य नियमार्थत्वम् प्रतिपादयत ।
2. ड्याप्प्रातिपदिकात् सूत्रम् यथाग्रन्थं व्याख्यात ।
3. सर्वादीनि सर्वनामानि सूत्रम् सोदाहरणम् स्पष्टयत ।
4. रामाय इत्यस्य रूपसिद्धिः यथाग्रन्थं विधेया ।
5. सोदाहरणम् अल्लोपोऽनः सूत्रम् प्रतिपादयत ।
6. यू स्त्र्याख्यौ नदी सूत्रं यथाग्रन्थं विशदयत ।
7. इकोऽचि विभक्तौ सूत्रम् विमृशत ।
8. पतिः समास एव सूत्रम् शेखरदिशा व्याख्यात ।

खण्डः - ग

अङ्काः 2 x 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येक प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. न बहुव्रीहौ इति सूत्रम् सोदाहरणम् सप्रयोजनं व्याख्येयम् ।
2. प्रातिपदिकसञ्ज्ञाविधायकम् एकं सूत्रं नागेशदिशा विशदयत ।
3. ह्रस्वनद्यापो नुट् सूत्रम् यथाग्रन्थम् प्रतिपादयत ।
4. अङ्गसञ्ज्ञाविधायकम् सूत्रम् सोदाहरणं स्पष्टयत।

